

Nieuwsbrief

Prinsjesdag 2023 & Box 3

Tweede Kamer 19 september 2023

Tijdens Prinsjesdag is het Belastingplan 2024 bij de Tweede Kamer ingediend. Ondanks de demissionaire status van het kabinet, zijn toch de nodige nieuwe fiscale maatregelen voorgesteld. De belangrijkste op een rijtje:

Inkomstenbelasting Box 1 en Loonbelasting:

- Het tarief in de eerste schijf van Box 1 (tot € 75.624) wordt 36,97%. Het tarief in de tweede schijf blijft 49,5%.
- Het maximum van de onbelaste reiskostenvergoeding gaat naar € 0,23 per kilometer. Dit geldt voor zakelijke kilometers, maar bijvoorbeeld ook voor reiskosten van ziekenbezoek.
- Er komt een afschrijvingsbeperking in de winstfeer. Net als in de Vpb. gaat de WOZ-waarde als bodemwaarde voor gebouwen in eigen gebruik gelden.
- De horizonbepalingen van de energie-investeringsaftrek, milieu-investeringsaftrek en Vamil worden verlengd tot 1 januari 2029. Zonder deze verlengingen zouden deze regelingen per 1 januari 2024 vervallen.
- Het percentage van de MKB-winstvrijstelling wordt verlaagd van 14% naar 12,7%.
- De zelfstandigenaftrek wordt in 2024 € 3.750 (dit is in 2023 € 5.030).
- De huidige twee regelingen voor het onbelast verstrekken van OV-abonnementen door werkgevers worden vervangen door één vrijstelling.
- Op grond van het Belastingplan 2023 is het percentage van de eerste schijf van de vrije ruimte verruimd en bedraagt per werkgever thans 3% van de fiscale loonsom van alle werknemers gezamenlijk, voor zover die loonsom niet hoger is dan € 400.000 plus 1,18% van het restant van die loonsom. Vanaf 2024 vervalt de tijdelijke verhoging en geldt voor de eerste schijf het percentage van 1,92%.

- Op 1 januari 2016 is de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelatie (Wet DBA) in werking getreden. De handhaving van de Wet DBA is tot op heden achterwege gebleven. Hier komt echter verandering in. De Belastingdienst gaat vanaf 1 januari 2025 weer handhaven op schijnzelfstandigheid. Er is sprake van schijnzelfstandigheid als een zelfstandige (zzp'er) feitelijk in dienst is bij een opdrachtgever.

Inkomstenbelasting Box 2:

- Het was al bekend dat er per 2024 twee schrijven in Box 2 komen. Voor de eerste € 67.000 wordt het basistarief 24,5% en 31% voor het meerdere. Nu is er nog een tarief van 26,9%. Voor fiscale partners geldt dat zij ieder recht hebben op € 67.000. Dit betekent dat fiscale partners jaarlijks € 134.000 aanmerkelijk belanginkomen (zoals dividend) kunnen genieten tegen 24,5%.

Inkomstenbelasting Box 3:

- Het tarief in Box 3 wordt al met ingang van 1 januari 2024 verhoogd van 32% naar 34%. In 2025 blijft het tarief 34%.
- Het heffingvrije vermogen wordt niet geïndexeerd en blijft € 57.000 per persoon.
- Het aandeel in het vermogen van een VvE wordt met terugwerkende kracht tot 1 januari 2023 in de categorie banktegoeden geplaatst. Dit geldt ook voor het aandeel in het vermogen op de derdengeldenrekening van een notaris.
- Vorderingen en schulden tussen fiscale partners en tussen ouders en minderjarige kinderen worden met terugwerkende kracht tot 1 januari 2023 gedefiscaliseerd. Dit betekent dat deze vorderingen en schulden niet meer in de belastingaangifte hoeven te worden vermeld.

Inkomstenbelasting overig:

- Het laatste tijdvak waarover kan worden gemiddeld zijn de aangiftejaren 2022, 2023 en 2024. De middelingsregeling biedt een tegemoetkoming voor het progressienadeel dat kan ontstaan als iemand een sterk wisselend inkomen in box 1 heeft in drie aaneengesloten jaren.
- Enkele voorgestelde wijzigingen in de bedrijfsopvolgingsfaciliteiten in de inkomstenbelasting en schenk- en erfbelasting zijn geconcretiseerd:
  1. Aan derden verhuurd vastgoed wordt per 1 januari 2024 standaard aangemerkt als beleggingsvermogen, voor zover die meer dan bijkomstig aan die ander ter beschikking worden gesteld.
  2. Een vermogensbestanddeel dat zowel in de onderneming als voor privédoeleinden wordt gebruikt, kwalificeert vanaf 1 januari 2025 slechts voor de faciliteiten voor zover het daadwerkelijk binnen de onderneming wordt gebruikt.
  3. De dienstbetrekkingseis en de minimumleeftijd bij schenken worden per 1 januari 2025 afgeschaft.
  4. De doelmatigheidsmarge van 5% wordt met ingang van 2025 afgeschaft.
  5. De faciliteit in de schenk- en erfbelasting wordt enerzijds m.b.t. de 100%-vrijstelling verhoogd van € 1.2 naar € 1.5 miljoen en anderzijds m.b.t. het meerdere boven € 1.5 miljoen verlaagd van 83% naar 70%.

Inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting:

- Het toestemmingsvereiste voor de kwalificatie van open fonds voor gemene rekening (fgr) vervalt. Als gevolg hiervan zullen ‘familiefondsen’ niet meer voldoen aan de definitie van een open fgr en dus niet meer vennootschapsbelastingplichtig zijn.
- Daarop aansluitend wordt voorgesteld om het regime inzake de vrijgestelde beleggingsinstelling (vbi) alleen nog maar open te stellen voor een beleggingsinstelling of icbe voor collectieve beleggingen in effecten als bedoeld in artikel 1:1 Wft.
- Op dit moment bestaat er fiscaal een verschil tussen besloten commanditaire vennootschappen en open commanditaire vennootschappen (cv’s). Voorgesteld wordt om dit onderscheid te laten vervallen. Als gevolg hiervan zijn cv’s die nu als ‘open’ kwalificeren vanaf 2025 niet langer (i) zelfstandig belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting en niet langer (ii) inhoudingsplichtig voor de dividend- en bronbelasting.

Vennootschapsbelasting:

- De tarieven in de vennootschapsbelasting blijven ongewijzigd. Vanaf 1 januari 2024 bedraagt het tarief 19% tot een belastbare winst van € 200.000. Over het bedrag daarboven geldt een tarief 25,8%
- Op dit moment zijn (niet-zakelijke) giften aan ANBI’s en Steunstichtingen SBBI in de Vpb. aftrekbaar tot een maximum van 50% van de winst, met een absoluut maximumbedrag van € 100.000. Daarnaast is in een beleidsbesluit goedgekeurd dat giften door een vennootschap voor zover ze aan genoemde winstgrenzen voldoen, niet kwalificeren als belaste uitdeling aan de aandeelhouder. Voorgesteld wordt om de giftenaftrek te laten vervallen. Niet-zakelijke giften zijn daarom niet langer aftrekbaar in de vennootschapsbelasting. Hiervoor in de plaats komt een nieuwe regeling in de inkomstenbelasting op grond waarvan giften door een vennootschap niet worden beschouwd als een uitdeling aan de aanmerkelijk belanghouder (en dus niet leiden tot heffing van dividendbelasting of inkomstenbelasting).

Formeel belastingrecht:

- Ook voor de inkomstenbelasting wordt de betalingskorting bij het ineens betalen van de voorlopige aanslag afgeschaft.
- Het kabinet is van plan om het belastingrentesysteem met ingang van 2024 te gaan herzien. Onder de voorgenomen systematiek zal de belastingrente voor de vennootschapsbelasting, bronbelasting en de solidariteitsbijdrage worden vastgesteld op de ECB-rente voor basisherfinancieringstransacties, vermeerderd met 5,5 procentpunt. Deze rente wordt bij vaststelling afgerond op halve procentpunten. Voor deze rente gaat een minimum gelden van 5,5%. Tot de inwerkingtreding van deze wet bedraagt het percentage nog 8%. De rente wordt eenmaal per jaar vastgesteld op basis van de ECB-rente op 31 oktober van dat jaar en treedt in werking op 1 januari van het daaropvolgende jaar. Het te verwachten percentage per 1 januari 2024 zal zo’n 10% bedragen.
- Voor de overige belastingen wordt het percentage vastgesteld op de ECB-rente voor basisherfinancieringstransacties, vermeerderd met 3 procentpunt. Ook deze rente wordt bij vaststelling afgerond op halve procentpunten, wordt eenmaal per jaar vastgesteld op basis van de ECB-rente op 31 oktober van dat jaar en treedt in werking op 1 januari van het daaropvolgende jaar.

Voor deze rente gaat een minimum gelden van 4,5%. Het te verwachten percentage per 1 januari 2024 zal zo'n 7,5% bedragen.

- Voor de invorderingsrente geldt dat deze voor alle belastingen en voor toeslagen wordt vastgesteld op 4%.

Algemene Politieke Beschouwingen:

Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen heeft de Tweede Kamer 27 moties aangenomen. In een flink aantal wordt de regering verzocht fiscale maatregelen te treffen, waaronder:

- Inkoop van eigen aandelen moet gelijkgesteld worden aan de belasting op het uitkeren van dividend.
- De bankenbelasting moet verhoogd worden.
- Het toptarief en het tarief in Box 3 moet verhoogd worden met 2%-punt.
- In de 30%-regeling moet het deskundigheidsvereiste worden aangescherpt.
- De huidige korting van de benzine en dieselaccijnzen moet met een jaar verlengd worden en de accijnzen eenmalig niet geïndexeerd.

Ontwikkelingen Box 3

Contouren Nieuwe Box 3-stelsel, 8 september 2023

Staatssecretaris Van Rij heeft op 8 september 2023 de contouren van het nieuwe Box 3-stelsel kenbaar gemaakt. Het streven is dit nieuwe stelsel per 1 januari 2027 in te voeren. Maar het nieuwe kabinet zal hier ongetwijfeld ook nog de nodige invloed op gaan uitoefenen. De hoofdlijnen:

- Als hoofdregel is gekozen voor de vermogensaanwasbelasting. Dit houdt in dat behalve het werkelijk rendement -zoals rente, dividend en huur- ook de jaarlijkse positieve of negatieve waardeontwikkeling wordt belast en dat de werkelijke kosten aftrekbaar zijn. Indien sprake is van een verlies, dan mag dit boven een bepaald drempelbedrag worden verrekend met het Box 3-inkomen uit andere jaren. Het huidige heffingsvrije vermogen van € 57.000 per persoon wordt vervangen door een heffingsvrij inkomen. Hoe hoog dit wordt is nog onbekend. Dit geldt ook voor het tarief waartegen de belastingheffing plaatsvindt.

- Voor een aantal vermogensbestanddelen geldt geen vermogensaanwasbelasting, maar een vermogenswinstbelasting. Dit gaat gelden voor onroerende zaken (waaronder grond) en bepaalde categorieën aandelen, zoals minder dan 5%-pakketten in familiebedrijven en in start- en scale-ups. Het uitgangspunt bij vermogenswinstbelasting is om de waardeontwikkeling pas bij realisatie (onder andere verkoop) te belasten. Wel worden jaarlijks de directe inkomsten, zoals huur en dividend, belast. Ook hier zijn de werkelijke kosten aftrekbaar. Of er een overgangsregeling komt voor onroerende zaken die mensen al langer in bezit hebben m.b.t. de waardeontwikkeling tot 1 januari 2027 is nog niet bekend.
- Een andere uitzondering wordt gemaakt voor een eerste woning in box 3, waarvan de WOZ-waarde op het moment van de keuze minder is dan € 1.200.000. Hiermee wordt niet gedoeld op de eigen woning in box 1 die als hoofdverblijf dient, maar bijvoorbeeld een vakantiewoning voor eigen gebruik. Er worden eisen gesteld aan de mate van eigen gebruik, er moet namelijk sprake zijn van meer dan 70% eigen gebruik. Als er meerdere woningen in box 3 zijn, dan moet er een keuze worden gemaakt. Fiscale partners kunnen samen slechts één woning kiezen en op die keuze kan niet worden teruggekomen. De heffing van deze woning zal niet plaatsvinden op basis van vermogenswinst of vermogensaanwas, maar op basis van een forfaitaire heffing. Dit forfait is een percentage van de WOZ-waarde. Er wordt een voorzichtigheidsmarge bij de bepaling van het forfait genomen, zodat de kans groter is dat het beter aansluit bij werkelijk rendement zodat het aansluit bij het kerstarrest van de Hoge Raad.
- Ook wordt er een uitzondering gemaakt voor zuivere overlijdensrisicoverzekeringen. Die worden in het nieuwe stelsel volledig vrijgesteld in Box 3.
- Er wordt een administratieplicht geïntroduceerd voor belastingplichtigen met Box 3-vermogen. Alle relevante documenten over inkomen uit vermogen moeten worden bijgehouden en worden bewaard. De invulling hiervan is nog onduidelijk.

Conclusie Advocaat-Generaal 18 september 2023

Advocaat-Generaal Wattel concludeert op 18 september 2023 dat de Herstelwet box 3 (die voor de jaren t/m 2022 geldt) systemisch rechtsherstel onthoudt aan ondergemiddeld fortuinlijke beleggers en nog steeds fortuinlijke beleggers privilegieert. Rechtsherstel moet bestaan uit daadwerkelijke benadering van het werkelijke individuele nettorendement. Vele zullen in de jaren 2021 en 2022 een lager rendement op de overige bezittingen hebben behaald.

De Wet Rechtsherstel box 3, die met terugwerkende kracht over 2017-2022 de Wet Inkomstenbelasting in overeenstemming zou moeten brengen met het Box 3-arrest van de Hoge Raad van 24 december 2021, beantwoordt behalve bij spaarders niet aan zijn doel. Die wet schendt bij bezitters van ander vermogen dan spaargeld nog steeds het discriminatieverbod en het eigendomsrecht, omdat nog steeds zeer verschillend renderende of negatief renderende beleggingen belast worden naar één uniform positief rendement. Een gemiddelde belasting op vermogensinkomsten is juridisch een onbegaanbare weg omdat de werkelijke inkomsten van belastingplichtigen niet of onvoldoende worden benaderd, aldus de AG.

De conclusie van de AG is een onafhankelijk advies aan de Hoge Raad, die vrij is dat advies al dan niet te volgen. De Hoge Raad zal naar verwachting over zes maanden uitspraak doen. Als de Hoge Raad het advies van de AG volgt, is de kans is groot dat het box 3-inkomen mag worden berekend op basis van het werkelijk genoten rendement. Hopelijk komt er tegen die tijd ook meer duidelijkheid hoe dit dan berekend moet worden.

Veel belastingplichtigen zullen in de jaren 2021 en 2022 een lager rendement op de overige bezittingen hebben behaald, dan het wettelijk vastgesteld percentage hiervoor in box 3. Het kan belangrijk zijn om aan de hand van facturen, bankafschriften e.d. later nog te kunnen bewijzen dat het daadwerkelijk genoten rendement ook echt lager is geweest. Veel vastgoedbeleggers hebben vooral in 2022 te maken gekregen met minder harde waardestijgingen of zelfs waardedalingen.

De verwachting is dat, als straks de Hoge Raad beslist dat er rechtsherstel moet komen, dit ook gaat gelden voor de overbruggingswet box 3 die geldt vanaf 2023 tot aan het jaar waarin de Wet Werkelijk rendement box 3' wordt ingevoerd, naar verwachting in 2027. Ofwel, de onrust op dit vlak zal nog wel even aanhouden.

